

A Római-part hasznosítása – érték és társadalom

Áttekintés, V1.2, 2017.12.09.

Balogh Kálmán¹

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés.....	2
1.1.	A terület meghatározása	2
1.2.	A probléma, és a megoldás koncepciója	3
1.3.	Összehasonlítás más, hasonló célú írásokkal	4
1.4.	Köszönetnyilvánítás.....	5
2.	A társadalmi egyeztetés javasolt folyamata.....	6
2.1.	Az általános folyamat vázlata	6
2.2.	Kérdőívek, közvéleménykutatások szerepe	7
2.2.1.	Greenpeace – Závecz közvéleménykutatás.....	7
2.2.2.	A III. kerületnek a hullámtér jövőjére vonatkozó felmérése	8
2.2.3.	A III. kerület gát nyomvonalakra vonatkozó közvéleménykutatása.....	8
3.	A Római-part jellemzői.....	9
3.1.	Elsődleges funkcionális szempontok	9
3.1.1.	Igények/érdekek területi érdekcsoportok szerint.....	9
3.1.2.	Szempontok közérdek/közcélúság vs. állami, ill. magánérdek szerint.....	10
3.2.	Infrastrukturális szempontok	11
3.2.1.	Árvízvédelem	11
	Kapcsolódó fontos jogszabályok	12
3.2.2.	Közlekedés: utak és sétányok.....	12
3.2.3.	Közművek	12

¹ KBalogh [kukac] outlook.hu

1. Bevezetés

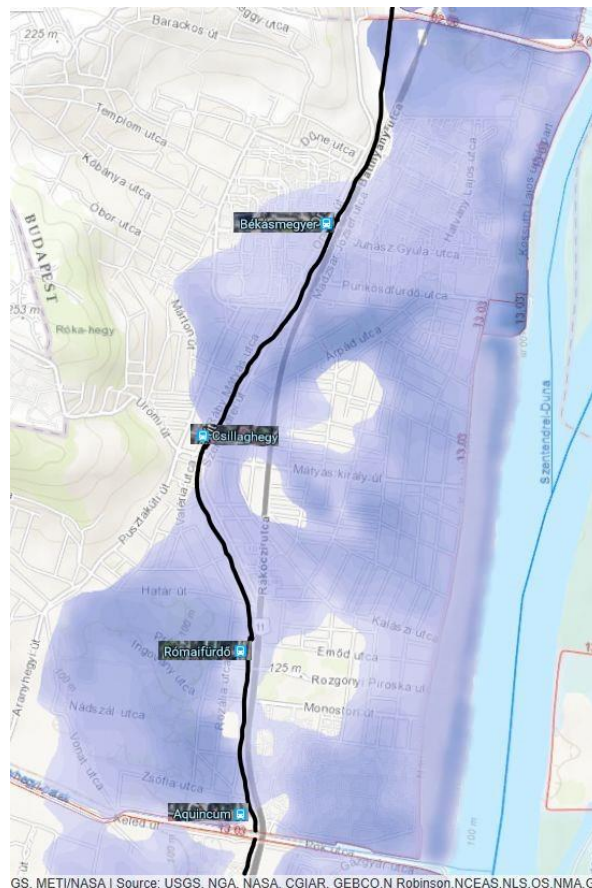
1.1. A terület meghatározása

A „Római-part” kifejezést tág értelemben használom. Budapest III. kerületében a főváros É-i határa (a Barát patak), a Királyok útja /Nánási út, a Duna és az esztergomi vasút (Aranyhegyi patak) által határolt területet jelölöm ezzel a kifejezéssel. Ez a terület a Csillaghegyi árvízi öblözet gáttal nem védett, hullámtéri része, amely építés-szabályozási szempontból fejlesztésre kijelölt üdülőterület.

A Csillaghegyi árvízi öblözet a Duna III. kerületi szakaszához tartozó északi ártér területe, amely tőle É-ra és D-re elterülő ártéri öblözetekhez csatlakozik.

Az alábbi ábra a Csillaghegyi öblözet vázlatos képét mutatja, a fő közlekedési útvonalakkal (HÉV, 11-es út), az OVF honlapjáról elérhető előntéstérkép alapján.

A CSILLAGHEGYI ÖBLÖZET ELÖNTÉSTÉRKÉPE

GS, MET/NASA | Source: USGS, NGA, NASA, CGIAR, GEBCO, N Robinson, NCEAS, NLS, OS, NMA, Ge

*Mértékadó árvízszintnél, gátszakadás után
az ábrán jelölt terület kerülne víz alá.*

(Forrás: <http://geoportal.vizugy.hu/elontes/>, 2017. 07. 18.)

A fenti ábrán a kék tónusok eltérései utalnak a 0-5m-es vízmélységre; a hivatkozott web-lapon a fenti ábra részletesebben, és különböző vízmagasságok esetén is megtekinthető.

Látható, hogy gátszakadás esetén kb. fél nap alatt magas víz borítaná el a terület nagy részét, a legfontosabb közlekedési útvonalakkal együtt.

1.2.A probléma, és a megoldás koncepciója

A Római-part kérdése nem egyszerűen gát-elhelyezési/nyomvonalai és gát-típus választására vonatkozó kérdés, hanem értékek problémája. A hullámtérről és vonzáskörzetéről valószínűleg nem készült még részletes, az érdekeket, értékeket teljes körűen tárgyaló felmérés, elemzés. Bizonyosan nem történt társadalmi egyeztetés a jövő kialakítása érdekében. A szükséges elemzések és egyeztetések elmaradása, a döntések ezek elé helyezése okoz most problémát. Az öblözet árvízvédelmének a megoldása a vázolt folyamat vége, a mérnöki megoldás volna. Eddig a mérnökök, szakértők, tanácsadók egy szűk prekonceptió keretrendszerében nyilvánulhattak csak meg.

Ez az írás a társadalmi egyeztetés folyamata lépéseire és a figyelembe veendő szempontokra tesz javaslatot. Csak áttekintés; minden része kifejtésre szorul.

Arányos és méltányos árvízvédelemre volna szükség:

- Az ártéri öblözet mentett része (*lakó* építési övezetek – részben lakótelepek,) kötelező közfeladat, hogy gyakorlati és jogi értelemben egyaránt teljes védelmet kapjon.
- A jelenlegi hullámtér (üdülő övezet) elemzés, társadalmi egyeztetés szerinti jövőjének a kijelölésére, azzal összhangban megvalósuló árvízvédelemre volna szüksége. A terület part menti közterületi sávja, az állami és önkormányzati telkek, a még köz- vagy magáncélú fejlesztésre váró magántelkek felhasználási lehetőségei mind színezik a megoldási változatokat.

Általában is, de az előzetes feltárás/elemzés/egyeztetés nélkül elindított közvélemény-kutatási/népszavazási kezdeményezések miatt különösen: az egész Rómaira fontos az értékek/érdekek feltárása, ezek alapján koncepciótervek bemutatása, társadalmi egyeztetés, fejlesztés (ahogy ezt többen kifejtették)! A népszavazás nem előzheti meg a társadalmi egyeztetést!

A Római-parttal kapcsolatos probléma gyökere:

- a Csillaghegyi árvízvédelem címén a Főváros (a Főpolgármester) erőfeszítése minden más szempontot elhanyagolva a hullámtér minél teljesebb védelmére koncentrált;
- nagyon gyenge volt, csak nyomokban, formálisan bukkant föl a szakmai-társadalmi egyeztetés / előkészítés a Római-part jövőjének alakítására.

Ez vezetett 2017 őszén ahhoz a népszavazásos-zsidózós, már-már szürreális zűrzavarhoz, amiben azóta is alig érzékelhető a józan ész megjelenése.

A civil ellenállás folyamatos és kényszerű védekezésben volt az elmúlt években. Szüksős eszközeivel mégis fel tudta hívni a figyelmet arra, hogy a döntési folyamat hibás, erőszakos, egyetlen szempont – a hullámtér ingatlanjainak a maximális védelme – vezérli. Az előállt képtelen eredmény – a partél-közeli mobil gát engedélyezési terve – pedig sokoldalú elutasításra talál.

Az **Önkormányzati törvény**² alapvető rendelkezései közül a legelső a törvény következő paragrafusá:

2. § (1) A helyi önkormányzás a település, valamint a megye választópolgárai közösségének joga, melynek során érvényre jut az állampolgári felelősségérzet, kibontakozik az alkotó együttműködés a helyi közösségen belül.

(2) A helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.

Esetünkben is fontos, a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről, és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szól a **2001. évi LXXXI. törvény**, amely az Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény kihirdetéséről rendelkezik. Hasonló jogokat biztosít a környezet védelmének általános szabályairól szóló **1995. évi LIII. törvény** is.

A fentiek szellemében, a megoldás megkeresésének a szakaszokra bontásával lehetővé válhat a tágabb értelemben vett Római-part, a jelenlegi hullámtér értékeinek, felhasználásának, fejlesztésének a vizsgálata, és a társadalmi egyeztetés éppen csak megkezdett folyamatának a folytatása.

1.3. Összehasonlítás más, hasonló célú írásokkal

Az *OVF* 2014. június 10-i tanulmánya még csak a parti közterülettel kapcsolatban fogalmaz meg ökológiai igényeket. A Római-part egészére kiterjedő, nem kizárólag árvízvédelmi szempontú vizsgálatokat javasol az *MTA, ad-hoc bizottságának* 2013. júniusi szakvéleményében³.

Az alábbi javaslat részletesebb kifejtése a *Futaki Károly, Holló Gyula és Simonffy Zoltán* által írt, 2017. 08. 18-án közzétett nyílt levélben szorgalmazott szemléletnek⁴.

A hullámtér értékeivel, fejlesztési és árvízvédelmi lehetőségeivel foglalkozik *Bardóczi Sándor* több cikke⁵. Két fontos írása szerepel a *Lányi András* által szerkesztett, 2017. augusztus végén publikált „Javaslat a Csillaghegyi-öblözet árvízvédelmére és a Római-part komplex rendezésére” c. dokumentumban

² a **2011. évi CLXXXIX. törvény**

³ A Főváros kérésére készült a “Szakvélemény a Római-parti árvízvédelmi mű megépítésének továbbtervezéséről” c. dokumentum. Ennek a „6. Javaslatok” c. fejezete 5 - 8. szakaszaiban szereplő javaslatok kapcsolódnak a tágabb nézőponthoz.

⁴ A nyílt levél Becker András cikkéből érhető el, amelynek címe: <https://atlatszo.hu/2017/08/18/fordulat-jo-het-a-romai-part-ugyeben-vizugyi-szakertok-nyilt-levelben-fordulnak-a-fopolgarmesterhez/>.

⁵ Pl. a legutóbbi a Budapest Folyóirat 2017/10. számában: <http://www.budapestfolyoirat.hu/633-s-p-q-r>.

(www.lanyiromaipart.info). Ebben *Tosics Iván* és *Csanádi Gábor* szociológusok/városkutatók írtak társadalmi háttér tanulmányt, *Koncsos László* professzor pedig az árvízvédelemről. Fontos *Lányi András* nyílt levele az alapproblémáról, és a Római-part komplex rendezésének szükségességéről: <http://greenfo.hu/hirek/2017/09/16/kinek-all-erdekeben-a-kedvelt-romai-part-felaldozasa>.

A hullámtérről és vonzáskörzetéről valószínűleg nem készült még részletes, az érdekeket, értékeket teljes körűen tárgyaló felmérés, elemzés. Bizonyosan nem történt társadalmi egyeztetés a jövő kialakítása érdekében.

Ez az írás⁶ a társadalmi egyeztetés folyamata lépéseire, és a figyelembe veendő szempontokra tesz javaslatot. Bár az egyes témákon belül egyszerűsítésre törekszik tárgyalásra törekszik, csak áttekintés; minden része kifejtésre szorul⁷.

Ez az áttekintés összehangolandó pl.

- *egy előzetes, vagy stratégiai környezeti hatástanulmánnyal*⁸ (ilyen erre a területre még nem készült), illetve az országos, a fővárosi és a kerületi városépítészeti / településrendezési / településszabályozási tervekkel.
- *egy költség/haszon-elemzéssel*, részletes *megvalósíthatósági tanulmánnyal*⁹.
- A Közép-Duna vízügyi tervezési alegység *árvízi vagyoni kockázatainak* az elemzésével; az áttekintő térképlap¹⁰ nem eléggé részletes a Római-part szempontjából.
- Árvízvédelem szempontjából a 2016 áprilisában a Budapestre elkészült *Árvízi Kockázatkezelési Tervvel*, amely nem foglalkozik elég részletesen a Csillaghegyi-öblözettel, illetve az azzal földrajzilag összefüggő budakalászi öblözettel *Árvízi Kockázatkezelési Tervével*¹¹.

1.4. Köszönetnyilvánítás

Keleti Péter és Bárdos Deák Péter gondosan átnézték ennek az írásnak korábbi változatát. Észrevételeiket köszönöm, beépítettem! Köszönettel tartozom Tóth Andrásné környezetvédelmi szakértőnek, aki megismertetett egyes olyan jogszabályokkal, amelyekre itt hivatkozom.

⁶ Az első változatát 2017. 08. 22-én adtam közre a Római-part védők egy kibővített címlistáján. Az egész Római-partra vonatkozó társadalmi egyeztetés szüksége, javasolt lépései és szempontjai már abban az első változatban is szerepeltek.

⁷ Igény esetén tudom folytatni; másokkal együttműködni teljesebbé, részletesebbé tételé érdekében.

⁸ a 2/2005. (I.11.) Korm. r. alapján; a környezeti hatásvizsgálat tartalmát a 314/2005. (XII. 25.) Korm. r. írja le

⁹ Ilyet a Főváros 2017 februárjában az FCsM-en keresztül megrendelt május végi határidővel, de a tanulmány 2017. november végéig nem készült el.

¹⁰ https://www.vizugy.hu/vizstrategia/documents/990A32A2-F8C9-4887-AF4B-9A58961D3705/Kozep-Duna_Vagyoni_kockazat_web.pdf.

¹¹ <https://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=145>; azon belül pl. az 1 ezrelékes valószínűségű potenciális elöntés térkép: https://www.vizugy.hu/vizstrategia/documents/BAAA8268-C6CC-4774-B5FE-3E459328D1BA/1-18_Budakalaszki%20elontes_1e_web.pdf.

2. A társadalmi egyeztetés javasolt folyamata

2.1. Az általános folyamat vázlata

Többfázisos, iteratív folyamatot képzelek el, a következő főbb lépésekben:

I. A történeti előzmények, a jelenhez vezető út fontos állomásai és azok jellemzői

II. A jelen helyzet felmérése: értékek, majd összefüggéseik meghatározása

Társadalmi igények, érdekek, érdekcsoportok, szempontok -> értékek hálózata

III. Hová szeretnénk eljutni

A jövőre vonatkozó igények felmérése, mint II.)-ben

IV. Hogyan kívánunk a célhoz eljutni

V. Megvalósítás

Az I.), a II.) és a III.) lépés első fázisai: szakértői munka, amely az első nagyvonalú felmérés alapján interjúkat készít, kérdőíveket bocsát ki, összegez, értékkel. II.) és III.) ezen fázisai egyidejűleg végezhetők. Ez után, az eredmények megismertetésével juthatunk a társadalmi egyeztetés fázisába. Az egyes érdekcsoportok egymástól gyökeresen különböző célokat fogalmazhatnak meg. A világossá vált különbségek – a megfogalmazott értékek összehasonlításával, egyeztetéssel – megegyezések lehetőségéhez vezetnek. Ezeket az eredményeket a döntéshozatalra jogosult képviselők, a megfelelő önkormányzat (ennek a szónak így van is értelme) használja föl.

A IV.) fázis szintén szakértői munkával indul, és a nagyvonalú terveket (mód, költség, ütemezés), majd az egyes részfeladatokra vonatkozó terveket egy-egy megvalósíthatósági tanulmány, előzetes KHT keretében társadalmisítja.

A fenti lépések témakör szerinti felbontása után az időbeli lefolyása/ütemezése nagyon különböző lehet, a témának (a részproblémának) a többihez való viszonya, fontossága, összetettsége, költség-igénye szerint.

2.2.Kérdőívek, közvéleménykutatások szerepe

A Római-parttal kapcsolatos kérdőívek, közvéleménykutatások szerepére azért térek ki, mert idáig különböző okok miatt a fenti folyamathoz képest tartalmilag meglepően előkészítetlenül történtek ezek a felmérések. Bemutatásuk önmagában érdekes lehet; a fent javasolt folyamat helyességét is érthetőbbé teszi.

2.2.1. Greenpeace – Závecz közvéleménykutatás

A többség nem akar part menti mobilgátat a Rómain:

http://index.hu/belfold/budapest/2017/08/31/kevesebben_akarnak_part_menti_mobilgatat_a_roman_zaveczeni_felmeres/.

Budapesti 500 fős véletlen (ettől reprezentatív) minta.

Bardóczi Sándor tájépitész: Ez a közvéleménykutatás nem a társadalmi egyeztetést pótló szünet, hanem azért, mert eleve feltételeztük ezt az eredményt az elmúlt 4 év történései alapján. Ez egy politikai (nem pártpolitikai, hanem szakpolitikai) legitim nyomásgyakorlási eszköz egy civil szervezet kezében, amennyiben a döntéshozók letérnek a demokratikus útról. Semmi más nem történt, csak egy civil szervezet elvégezte azt, ami egy normál önkormányzat kutya kötelessége lenne, mielőtt bármilyen fontos ügyben dönt. Ugyanilyen igénnyel születtek a Városligetre is kutatások a civilek megbízásából és ezek segítettek orientálni az addig nagyon egysíkú és egyoldalú (a megbízók által uralt) médiateret.

Tóth Andrásné környezetvédelmi szakértő: Mindez nem pótolja és helyettesíti a környezeti hatástanulmányhoz szükséges vizsgálatokat!

Tehát az értékek/érdekek összegyűjtése, elemzése, az eredmények közérthető bemutatása meg kell előzze az elkerülhetetlen társadalmi egyeztetést. Közvéleménykutatásra az egyeztetésnek a bevezető szakaszában is sor kerülhet figyelem felkeltése és a részvételre elszánás elősegítése érdekében, de a lényegi közvéleménykutatásnak az egyeztetési folyamat egyik utolsó, döntéselőkészítő lépésének kéne lennie.

2.2.2. A III. kerületnek a hullámtér jövőjére vonatkozó felmérése

A III. kerület 2017. szeptemberi, a <https://obuda.hu/hirek/hogyan-nezzen-ki-milyen-funkcioi-legyenek/> címen meghirdetett, lakossági „konzultációs” kérdőíve figyelem felkeltésnek, és nagyon nagyvonalú első tájékozódásnak is felfogható, ha a fentiek szerinti folyamattal folytatódik. Ez a közvéleménykutatás

- a valóságos hatásterületnél, vonzáskörzetnél jóval kisebb területen tette lehetővé a részvételt (az ártéren lakó 55 ezer helyett 15 ezer embernek, holott a Római-part – még ebben a lepusztult állapotában is – budapesti, agglomerációs, sőt valamennyire országos jelentőségű);
- a bevezető szöveg sem mondta meg egyértelműen, hogy csak a tervezett gát megépülése utáni jövővel foglalkozik, az árvízvédelem problémájával, megoldási lehetőségeivel nem.

Egy hivatalos beszámoló az eredményről: <https://obuda.hu/hirek/ulesezett-a-kepviselo-testulet/>.

Eszerint kb. minden ötödik megkérdezett küldött be értékelhető kérdőívet a rendelkezésre álló bő hónapos időszakban. A kérdések nagyon általánosak, többféleképpen érthetők; a válaszok sokféle, lényegesen eltérő elképzelést támaszthatnak alá.

2.2.3. A III. kerület gát nyomvonalakra vonatkozó közvéleménykutatása

A kerület vezetése a Kód Kft-t bízta meg a kerület teljes lakosságát célzó, telefonos, véletlenszerűen kiválasztott kb. 1000 főt megkérdező közvéleménykutatással. Itt csak a Dunával párhuzamos gát nyomvonalakra vonatkozott egyetlen kérdés. Egymást kizáró 3 alternatíva között lehetett választani. Az érdemi alternatívák szövegezése erősen orientáló:

- a) A part jelenlegi természetközeli állapotát megváltoztatva, közvetlenül a Duna-parton.
- b) A part jelenlegi természetközeli állapotát megóvandó, akár kisajátítások révén meghatározott új nyomvonal mentén, a parti telekhatároknál.
- c) A Nánási út – Királyok útjától a Dunáig terjedő teljes terület, ezáltal sok jelentős sportlétesítmény védelméről is lemondva, a Nánási út – Királyok útja nyomvonalon.

Érdekes, hogy a kérdések megfogalmazása ellenére a c) alternatívát viszonylag sokan választották, a felmérés hibahatárát alig meghaladó arányban a legnépszerűbb b) alternatívához képest. Az eredményeket az Óbuda újság 2017. október 14-i számának a 3. oldalán ismertette Bús Balázs polgármester.

3. A Római-part jellemzői

A Római-partra, ill. a jövőjére vonatkoztatva a fentieket, a II.) és a III.) lépés esetén először az elsődleges funkcionális igényeket érdemes meghatározni főbb érdekcsoportonként, aztán az ezekhez kapcsolódó műszaki követelményeket: az infrastrukturális igényeket. Az utóbbiak természetesen visszahatnak az előbbiekre.

A felmérési/tervezési/megvalósítási folyamat részeredményeit össze kell hangolni az 1.3. szakasz végén felsorolt tanulmány/terv típusok követelményeivel.

A folyamat során be kell tartani a vonatkozó hatályos európai és magyar jogszabályokat, a kidolgozás alatt állók pedig összehangolandók az ökológiai és tájértékekkel.

A magyar jogszabályok közül a területrendezési és területfejlesztési elképzelések, az országos, a fővárosi és a kerületi városépítészeti / településrendezési / településszabályozási tervek (Budapest Településszerkezeti Terve; a szintén fővárosi, a Dunaparti Építési Szabályzat tervezés alatt lévő V. üteme; a III. kerületi ÓBVSz és a készülő Kerületi Építési Szabályzat). A Római-part és a Csillaghegyi öblözet szempontjából lényeges a vízügyi/árvízvédelmi/vízgyűjtő-gazdálkodással foglalkozó jogszabályok betartása (ld. a 3.2.1. szakaszban).

A III.), a IV.) és az V.) lépés esetén az EU irányelvek és útmutatók, magyar kormányrendeletek betartása önmagában is fontos, de az EU, illetve befektetői banki anyagi támogatás megszerzése érdekében is.

3.1. Elsődleges funkcionális szempontok

3.1.1. Igények/érdekek területi érdekcsoportok szerint

1. hullámtér

1.1. a parti közterület

1.2. a magán és állami tulajdonú telkek

1.2.1.a magántelkek részben teljesen magáncélú „üdülőparkok”, családi ház jellegű épületek, részben idegenforgalmi/szórakoztató célúak (működő szállodák, éttermek, Római Tenisz Akadémia; lepusztult, használaton kívüli ingatlanok)

1.2.1.1. a korábbiak feltöltetlen talajszintű telkekre építkeztek;

- 1.2.1.2. az újabbak az új MÁSz¹² szintjéig feltöltött telkekre építkeztek/nek -> nekik nem kell feltétlenül gát a partra, sőt, esetleg sajnálják a természetközeli part tönkretételét a tervezett¹³ monstrummal;
- 1.2.1.3. a II. világháború előtt hullámtéri lakóövezetbe épített családi házak (39db)¹⁴.
- 1.2.2. az állami tulajdonú telkek lepusztultak; cél az eladásuk megakadályozása, közcélú hasznosítási koncepció kidolgozása és jogszabályi rögzítése; cél lehet még beépítetlen magántelkek megvétele, közcélú felhasználásuk érdekében.
- 1.3. önkormányzati tulajdonú telkek tudomásom szerint 2 db.
- 2. az öblözet mentett része (az Aquincumtól a Békásmegyeri lakótelepig)
 - 2.1. 55.000 ember lakóhelye;
 - 2.2. cégek, közöttük országos jelentőségűek (MAVIR);
 - 2.3. É-D-i helyi és agglomerációs jelentőségű közlekedés (HÉV, 11-es út)
 - 2.4. közérdekű/közcélú felhasználás:
 - 2.4.1.a Római és a Pünkösdfürdői Strand (BGyH Zrt.); a Csillaghegyi Strandnak legfeljebb a Pustakúti út melletti, alsó részét veszélyezteti árvíz;
 - 2.4.2.a pangó Római Camping, benne a Kalandpark.
- 3. a Római-part (jelenleg nagyrészt a parti közterület, kisebb részt az egész hullámtér) vonzáskörzete jelenleg is a budapesti agglomerációra, kisebb mértékben az egész országra kiterjed. Az állami telkek eladása helyett önkormányzati, sportegyesületi tulajdonba/kezelésbe adásával – közcélú fejlesztés kikötésével – a vonzerő megtöbbszörözhető.

3.1.2. Szempontok közérdek/közcélúság vs. állami, ill. magánérdek szerint

- 1. a Római hagyományos, részben már eltűnt közcélú rekreációs lehetőségeinek a megerősítése, helyreállítása
 - 1.1. evezős (csónakházak érdekei!);
 - 1.2. fürdés (a 60-as évek végéig 3 strand a Rómain; rengeteg működő, jó példa Budapesttől É-ra a Dunán);
 - 1.3. a 30-40 éve lepusztulni hagyott parti közterület és a sóderes mederpart elmaradt karbantartása, tisztán tartása;
 - 1.4. olcsó, egyedi, a környezethez jól illeszkedő, a jelenleginél kulturáltabb vendéglátóipari egységek.

¹² Mértékadó árvízszint: a 74/2014. (XII. 23.) BM rendeletben meghatározott vízmagasság. Értéke az adott partrészen a 100 évenként előfordulónak becsült legmagasabb jégmentes árvízszint. V. ö.: <http://www.dunacharta.hu/cikk.php?ssz=129>.

¹³ A Főváros által 2017 augusztusában vízjogi engedélyezésre benyújtott tervben szereplő, az elsődleges védvonalra vonatkozó magassági követelményt kielégítő parti mobil fal.

¹⁴ Az üdülőterületen jogszerűen élnek olyan polgárok, akiknek az élet- és vagyonbiztonságáról gondoskodni kell. A 2002. augusztusi árvíz kapcsán lekért tulajdoni lapok szerint 39 védendő (mert lakáscélú) ingatlan volt a Római-parton; ezekbe akkor 106 fő volt bejelentve.

2. kocogás, kerékpározás (az átmenő forgalomnak külön kerékpárút)
3. állami ingatlanok sorsa – üzemeltetésük vs. eladásuk vs. átadásuk a fővárosi vagy a kerületi önkormányzatnak
 - 3.1. példa: a Münchentől É-ra lévő nagy tavak (Starnberger See, ...) tudatosan közcélú hasznosítása, infrastruktúrája – pedig ott akkor is kapitalizmus volt, amikor nálunk egészen más;
 - 3.2. egyszeri bevételek növelése – Magyar Állam;
 - 3.3. adóbevételek növelése (állam; önkormányzatok);
 - 3.4. az idegenforgalom növelése – sokféle szempont szól amellett, hogy csak mértékkel;
 - 3.5. korlátozott lehetőségek (mert a rómaiak idején csak perifériális jelentőségű volt): szórakoztató/ismeretterjesztő régészeti centrum/rendezvények, show-k Aquincumhoz csatlakozva (limes, Római-fürdő forrásai, aqueduct, megfelelő korszerűsítés, zajvédő fal esetén a polgári amfiteátrumba életet lehelni).
4. A hullámtérbe települt magáncélú „üdülő” családi házak és „üdülő” parkok, szállodák, ... érdekei
 - 4.1. Velük kapcsolatban: adóbevételek növelése: jelenleg elsősorban a III. ker-i Polgármesteri Hivatalé.

3.2. Infrastrukturális szempontok

3.2.1. Árvízvédelem

A hullámtér és az öblözet mentett része is árvízvédelmi megoldást igényel, de a hullámtér nem igényli elsőrendű védvonal kiépítését. Mindkét igény kielégítésénél szűk keresztmetszet (főként a Dunával párhuzamos szakaszokon) a területhiány, ami a megoldást nehezíti és bonyolulttá teszi. A hiányos/szűkös közterületek növelése, és jó megoldási alternatívák vizsgálhatósága érdekében nem szabad kizárni kisajátítás lehetőségét – ez még olcsóbb is lehet, mint közmű rendszerek áthelyezése.

A hullámtér különböző mértékben feltöltött ingatlanjai különböző árvízvédelmi megoldásokat igényelnek/tesznek lehetővé.

A mentett oldalt védő nyúlgát környezetében, ill. a két határoló patak mentén elsőrendű védvonalnak megfelelő védművet kell kiépíteni, a meglévő védművek kockázatait mérlegelve.

Árvízvédelmi szempontok: Hová? Kiknek? Mit? Milyen anyagi forrásokból? Fontos az arányosság betartása.

Kapcsolódó fontos jogszabályok

Alapvető a vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII. törvény**.

A MÁSz (az egyes folyópart részekhez tartozó mértékadó árvízszint) értékeket és 6 évenkénti felülvizsgálatuk kötelezettségét tartalmazza a **74/2014. (XII. 23.) BM rendelet**.

A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozik a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet.

Az Európai Unió Víz Keretirányelve (**2000/60/EK irányelv**, 2000. október 23.).

Szintén EU szintű az Árvízi Irányelv, amely az Árvízi kockázat értékelésről és kezelésről szól (**2007/60/EK irányelv**, 2007. november 26.).

3.2.2. Közlekedés: utak és sétányok

Meglévő és fejlesztendő/kialakítandó lehetőségek:

- tömegközlekedés: busz, HÉV, hajó (járatok, megálló helye; az evezős és egyéb vízi sporttevékenységgel, a létesülő strandokkal összehangolandó);
- autó: parkolási lehetőségek; parkolók – lábas házak földszintje;
- kerékpárutak: a helyközi átmenő forgalom és a Duna parti helyi kikapcsolódást célzó használat szétválasztása; főként a helyközi kerékpárforgalom elválasztása a sétányoktól.

3.2.3. Közművek

Közműfejlesztésre/karbantartásra/cserére az elsődleges funkcionális szempontok, az árvízvédelem. ill. a közlekedés kielégítési módjának a meghatározásával összhangban less szükség. A továbbiakban a jelenlegi helyzet fontos jellemzői szerepelnek.

Jelenleg a hullámtéren a helyi érdekű közművek a Királyok útja – Nánási út környezetéből érhetők el. Egyes részeken a csatornázás hiányzik, vagy nehezen megoldható. A parti közterületen csak a közvilágítást építették ki, légvezetéken.

Három nagy átmérőjű (2db. 800mm, 1db. 1200mm nettó átmérőjű) főnyomó vízvezeték halad át a hullámtéren, amelyek a Békásmegyeri gépházat kötik össze a Gellérthegyi, illetve a Krisztina tározókkal. Ezeknek jelentős szerepe van Budapest vízellátásában: a Duna part természetes szűrésű csápos kútjai felől nyomják a jó minőségű vizet a tározókba.

A parton épült meg közel 40 éve az Észak Budai III. elnevezésű, 1200mm átmérőjű, Sentab típusú vízvezeték. Ez 2021. 04-ig vízjogi használati engedéllyel rendelkezik.